

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **A. M., H.**, proti žalovanému: **Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky**, Nová ulica č. 13, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. I/224/14074-86085/2006/990013-r zo dňa 10.01.2007, konajúc o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č.k. 30S/27/2007-35 zo dňa 28.09.2007, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre č.k. 30S/27/2007-35 zo dňa 28. septembra 2007 **z r u š u j e** a konanie o vyrubenie súdneho poplatku **z a s t a v u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á p r á v o** na náhradu trov konania.

O d ô v o d n e n i e:

Napadnutým uznesením Krajský súd v Nitre uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť doplatok súdneho poplatku za žalobu v sume 8 000,-- Sk (slovom osemtisíc slovenských korún). Doplatok súdneho poplatku mu vyrubil v súlade s položkou 10 písm. e/ Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) v znení zákona č. 621/2005 Z.z. účinného do 30. júna 2007.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že súdne poplatky, ktorými ho zaviazal krajský súd uhradil v stanovenom termíne, a preto sa uskutočnilo aj súdne konanie.

Krajský súd v Nitre predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o odvolaní žalobcu. Najvyšší súd Slovenskej republiky vrátil vec Krajskému

súdu v Nitre ako vec predčasne predloženú, a to s poukazom na ustanovenie § 167 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len OSP, ako i § 374 ods. 3 OSP.

Následne uznesením č.k. 30S/27/2007-53 predsedníčka senátu Krajského súdu v Nitre odvolaniu žalobcu zo dňa 16.10.2007 podanému proti rozhodnutiu súdneho úradníka č.k. 30S/27/2007-35 zo dňa 28.09. 2007 nevyhovela a vec predložila na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolaciemu s odôvodnením, že zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, účinnom od 01.01.2006 do 30.06.2007 stanovil v položke 10 písm. e/ výšku súdneho poplatku za konanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom ústredných orgánov štátnej správy a iných orgánov s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky sumou 10 000,-- Sk, alebo ak sa rozhodnutím uložila pokuta 6% najmenej 10 000,-- Sk, najviac 500 000,-- Sk. Táto položka bola zrušená s účinnosťou od 01. júla 2007. Z prechodných ustanovení § 18 písm. a/ tohto zákona vyplýva, že z poplatkových úkonov navrhnutých do 30. júna 2007 alebo za konania začaté do 30. júna 2007 sa vyberajú poplatky podľa doterajších predpisov, i keď sa stanú splatnými po 30. júni 2007, ak nie je ďalej ustanovené inak. Žalobca podal žalobu v čase, keď bol súdny poplatok za konanie o žalobe proti rozhodnutiu orgánu s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky stanovený sumou 10 000,-- Sk. Poplatok sa stal splatným v roku 2007 a s poukazom na ust. § 13 ods. 1 citovaného zákona, lehota na vyrubenie poplatku, resp. doplatku súdneho poplatku trvá až do konca roku 2010; z čoho vyplýva, že napadnuté uznesenie vydané súdnym úradníkom bolo vydané v zákonnej lehote.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu podľa ustanovenia § 212 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a podľa § 246c ods. 1 O.s.p. za primeranej aplikácie ustanovení § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. a § 221 ods. 2 O.s.p. napadnuté uznesenie zrušil a konanie o dodatočné vyrubenie súdneho poplatku zastavil.

Z obsahu súdneho spisu odvolací súd zistil, že žalobou zo dňa 16. 03. 2007 sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. I/224/14074-86085/2006/990013-r zo dňa 10.01.2007, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Daňového úradu Nitra II zo dňa 23.10.2006. V predmetnej právnej veci ide o rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 247 a nasl.).

Podľa položky 10, písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v znení zákona č. 621/2005 Z.z. z návrhu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy **na základe žaloby** je súdny poplatok 2 000,-- Sk.

Zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v znení zákona č. 621/2005 Z.z. v položke č. 10 písm. e/ Sadzobníka súdnych poplatkov však

určoval výšku súdneho poplatku i za konanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom ústredných orgánov štátnej správy a iných orgánov s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky .

Táto položka č. 10 písm. e/ bola zrušená zákonom č. 273/2007 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, *s účinnosťou od 01. júla 2007*. Zákon č. 273/2007 Z.z. však zaviedol do zákona o súdnych poplatkoch aj prechodné ustanovenie účinné od 1. júla 2007 – § 18a – podľa ktorého **z poplatkových úkonov navrhnutých do 30. júna 2007 alebo za konania začaté do 30. júna 2007 sa vyberajú poplatky podľa doterajších predpisov, i keď sa stanú splatnými po 30. júni 2007, ak nie je ďalej ustanovené inak (ods. 1).**

Podľa čl. II bod 30 zák.č. 273/2007 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa prílohe položke 10 sa vypúšťa písmeno e/.

Podľa dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu „... na základe pripomienok uplatnených v medzirezortnom pripomienkovom konaní predkladateľ upúšťa od poplatku zakotveného v položke 10 písmeno e/ zákona o súdnych poplatkoch (porov. platné znenie: „za konanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom ústredných orgánov štátnej správy a iných orgánov s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky 10 000,-- Sk; ak sa rozhodnutím uložila pokuta 6% najmenej 10 000,-- Sk, najviac 500 000,-- Sk“). Osobitnú sadzbu v položke 10 písmeno e/) zaviedol s účinnosťou od 1. januára 2005 zákon č. 621/2005 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov. Pred nadobudnutím účinnosti tejto novely podliehali správne žaloby poplatku podľa písm. a/ t.j. 2 000,-- Sk a konanie o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu správneho orgánu, ak rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky rovnako poplatku 2 000,-- Sk podľa písm. b/. Nejednoznačná formulácia písmena e/ doplnená zákonom č. 621/2005 Z.z. (porov. platnú dikciu „Za konanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom ústredných orgánov štátnej správy a iných orgánov s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky 10 000,-- Sk; ak sa rozhodnutím uložila pokuta 6% najmenej 10 000,-- Sk, najviac 500 000,-- Sk“) spôsobila v aplikačnej praxi **nejednotný výklad a z toho prameniace rozličné „spôsoby“ spoplatňovania dotknutých žalôb a konaní. Uvedené znenie umožňovalo vybratie poplatku v jednej a tej istej veci dvakrát – z návrhu na konanie na základe žaloby podľa písm. a/ tejto položky, ako aj za konanie o žalobe – ale umožňovalo aj ďalšie výkladové možnosti napríklad využiť ju len v konaní o žalobe alebo len za konanie o opravnom prostriedku“.**

Najvyšší súd konštatuje, že pri vyrubovaní súdneho poplatku žalobcovi došlo k vzájomnej konkurencii ustanovenia položky 10 písm. a/ a položky písm. e/ Sadzobníka súdnych poplatkov. Podľa obsahu spisu žalobca bol krajským súdom vyzvaný výzvou č.k. 30S/27/2007-13 zo dňa 03.05.2007 na zaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu

vo výške 2000,-- Sk podľa položky 10 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov. Žalobca poplatok zaplatil v kolkových známkach dňa 21.05.2007 (čl. 15).

Predmet poplatkovej povinnosti podľa položky 10 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov a podľa položky 10 písm. e/ v danom prípade je totožný, ide o konanie o žalobe (návrhu na začatie konania), ktorý podal žalobca dňa 19.03.2007 na Krajskom súde v Nitre proti Daňovému riaditeľstvu Slovenskej republiky.

Jeden predmet poplatkovej povinnosti nemôže byť súčasne spoplatnený podľa dvoch položiek Sadzobníka súdnych poplatkov. Preto bolo nevyhnuté vyriešiť vzájomnú konkurenciu položky 10 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov a položky 10 písm. e/. Najvyšší súd sa s prihliadnutím na čl. 152 ods. 4 Ústavy SR priklonil k aplikácii položky 10 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov, a to i z dôvodu, že položka 10 písm. e/ Sadzobníka súdnych poplatkov bola následne zákonom zrušená ako nejednoznačné ustanovenie (viď dôvodová správa). Súd pri ústavne konformnom výklade prihliadol na dobromyselnosť žalobcu, ktorý vstupoval do sporu s orgánom verejnej správy s vedomím a predstavou, že poplatková povinnosť je vo výške 2 000,-- Sk. Výklad, ktorým ex post súd zvyšuje poplatkovú povinnosť žalobcovi v dôsledku nejednoznačného sadzobníka súdnych poplatkov považuje Najvyšší súd za ústavne nekonformný. Preto napadnuté uznesenie zrušil a konanie o poplatkovej povinnosti zastavil.

O náhrade trov konania najvyšší súd rozhodol podľa § 246c ods. 1 v spojení s § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 08. decembra 2009

JUDr. Ivan R u m a n a , v.r.
predseda senátu

za správnosť vyhotovenia:
Alena Augustiňáková